

KUNSTIG INTELLIGENS

Med temaet kunstig intelligens (AI) ønsker *Tidsskriftet Antropologi* at sætte fokus på den allestedsnærværende fremkomst af kunstig intelligens. AI rejser spørgsmål om, hvordan intelligens defineres hinsides en fysisk krop og en materiel virkelighed, og hvordan magtrelationer omkring techvirksomheder påvirker vores måde at tænke på.

Med AI ser vi samtidig en form for kollektiv mimesis, når sprogmodeller som ChatGPT og Geminoid bliver magtfulde ved at mime det digitaliserede korpus af menneskelig viden og onlineadfærd, som så igen påvirker brugerens tilgang til viden og meningsdannelse. AI er et *socialt* fænomen med konkrete materielle og immaterielle konsekvenser for måden, hvorpå vi tildrager os viden, modtager nyheder om verden, bedriver politik, diagnosticerer i sundheds-væsenet og tænker gennem kreative og skriftlige medier.

Vi ønsker at fokusere på AI som både et multivalent etnografisk objekt og en metodologisk udfordring af vores fælles faglighed. AI er ikke blot et fænomen 'derude', men i lige så høj grad allerede en del af vores egen virkelighed, i undervisning såvel som vores kollektive tænkning.

Det er sparsomt med antropologisk forskning på feltet, og vi ser et behov for mere engageret og kritisk diskussion af dette emne, der går bag om både den nuværende technohype og frygten for nye teknologiske muligheder. Vi ønsker i fællesskab at undersøge, hvordan vores antropologiske koncepter kan benyttes til at forstå AI og algoritmebaseret viden, samt hvilke metoder der kan belyse et fænomen som ofte fremstår 'black-boxed,' men i sig selv både er et vidtforgre-net forskningsfelt og flerstrengt metodisk redskab.

Vi inviterer bidrag, der byder på dybdeborende etnografiske casestudier, som beskriver de mange virkeligheder, kunstig intelligens påvirker, samt den magt og potentielle modmagt, der ligger i den måde, kunstig intelligens udvikles og benyttes på.

Yderligere opfordrer vi til eksperimentelle bidrag, der kan være i dialog med AI-teknologien på kreative måder, som udstiller vores flertydige relation til dette fænomen, og som kan befolke dette temanummer med opfindsomme og uventede indspark. Det kan være alt fra antropologiske interviews med ChatGPT,

metoderefleksioner over den gode antropologiske prompt, anmeldelser af sprogmodellers læsning af den antropologiske litteratur til antropologiske fotoessays skabt i kritisk samspil med AI og meget andet.

Temareaktion: Alexandra Brandt Ryborg Jønsson, Dorthe Brogård Kristensen, Eva Otto, Karen Waltoft, Kristian Hoeck og Maja Hojer Bruun.

Forslag til artikler (abstract maks. 300 ord) sendes til tidsskrift@anthro.ku senest den 15. januar 2026.

På baggrund af abstracts sender redaktionen senest den 1. februar afslag eller invitation til at indsende en artikel.

Deadline for indsendelse af artikler vil være den 1. maj 2026.